

UNIVERSITY OF
CAMBRIDGE

CLASSICAL TRIPOS Part IB

Thursday 9 June 2005 9 to 12

Paper 1

PASSAGES FOR TRANSLATION FROM GREEK AUTHORS

Answer all the questions.

Use a separate booklet for each Section.

The Examiners will give equal weight to each Section.

Write your number (not your name) on the cover-sheet of each Section booklet.

Candidates who do not write legibly may find themselves at a grave disadvantage.

STATIONERY REQUIREMENTS

8 Page Booklet x 2

Rough Work Pads x 1

SPECIAL REQUIREMENTS

None

**You may not start to read the questions
printed on the subsequent pages of this
question paper until instructed that you
may do so by the Invigilator**

SECTION A

Translate:

A1 *An Athenian embassy to Sparta explains the rejection of a settlement with the Persians.*

ἔπεμψαν ἡμέας Ἀθηναῖοι λέγοντες ὅτι ἡμῖν βασιλεὺς ὁ Μήδων τοῦτο μὲν τὴν χώραν ἀποδίδοι, τοῦτο δὲ συμμάχους ἐθέλει ἐπ' ἴση τε καὶ ὁμοίῃ ποιήσασθαι ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης, ἐθέλει δὲ καὶ ἄλλην χώραν πρὸς τῇ ἡμετέρῃ δίδοναι, τὴν ἂν αὐτοὶ ἐλώμεθα. ἡμεῖς δὲ Δία τε Ἑλληνίων αἰδεσθέντες καὶ τὴν Ἑλλάδα δεινὸν ποιεύμενοι προδοῦναι οὐ καταinéσαμεν ἀλλ' ἀπειπάμεθα, καίπερ ἀδικεόμενοι ὑπ' Ἑλλήνων καὶ καταπροδιδόμενοι ἐπιστάμενοί τε ὅτι κερδαλεώτερόν ἐστι ὁμολογῆσαι τῷ Πέρσῃ μᾶλλον ἢ περ πολεμῆειν· οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἐκόντες εἶναι. καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας· ὑμεῖς δὲ ἐς πᾶσαν ἀρρωδίην τότε ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρσῃ, ἐπεὶ τε ἐξεμάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σαφέως, ὅτι οὐδαμὰ προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ διότι τείχος ἡμῖν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλαυνόμενον ἐν τέλει ἐστι, καὶ δὴ λόγον οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιέεσθε, συνθέμενοί τε ἡμῖν τὸν Πέρσην ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην προδεδώκατε, περιείδετέ τε ἐσβαλόντα ἐς τὴν Ἀττικὴν τὸν βάρβαρον.

HERODOTUS IX 7

ἀρρωδίη, ἦ: *terror*

A2 *What do two sophists, Euthydemus and Dionysodorus, teach?*

μετὰ δὲ τοῦτο εἶπον πρὸς τὸν Κλεινίαν· ὦ Κλεινία, τῶδε μέντοι τῷ ἄνδρῃ σοφῷ, Εὐθύδημός τε καὶ Διονυσόδωρος, οὐ τὰ σμικρὰ ἀλλὰ τὰ μεγάλα· τὰ γὰρ περὶ τὸν πόλεμον πάντα ἐπίστασθον, ὅσα δεῖ τὸν μέλλοντα ἀγαθὸν στρατηγὸν ἔσεσθαι, τὰς τε τάξεις καὶ τὰς ἡγεμονίας τῶν στρατοπέδων καὶ ἐν ὅπλοις μάχεσθαι· οἷω τε δὲ καὶ ποιῆσαι δυνατόν εἶναι αὐτὸν αὐτῷ βοηθεῖν ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἂν τις αὐτὸν ἀδικῇ.

Εἰπὼν οὖν ταῦτα κατεφρονήθη ὑπ' αὐτοῖν· ἐγελασάτην οὖν ἄμφω βλέψαντες εἰς ἀλλήλω, καὶ ὁ Εὐθύδημος εἶπεν· Οὗτοι ἔτι ταῦτα, ὦ Σώκρατες, σπουδάζομεν, ἀλλὰ παρέργοις αὐτοῖς χρώμεθα.

Καγὼ θαυμάσας εἶπον· Καλὸν ἂν ποῦ τὸ ἔργον ὑμῶν εἴη, εἰ τηλικαῦτα πράγματα πάρεργα ὑμῖν τυγχάνει ὄντα, καὶ πρὸς θεῶν εἶπετόν μοι τί ἐστι τοῦτο τὸ καλόν.

Ἄρετήν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οἴομεθα οἷω τ' εἶναι παραδοῦναι κάλλιστ' ἀνθρώπων καὶ τάχιστα.

ὦ Ζεῦ, οἶον, ἦν δ' ἐγώ, λέγετον πρᾶγμα· πόθεν τοῦτο τὸ ἔρμαιον ἠύρετήν;

PLATO *Euthydemus* 273c1-e2

SECTION B

Translate:

B1 *Athene outlines her plan for activating Odysseus' return home.*

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·	80
“ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,	
εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,	
νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,	
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον Ἀργεῖφόντην,	
νῆσον ἐς Ὀγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα	85
νύμφη ἐϋπλοκάμῳ εἴπη νημερτέα βουλήν,	
νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται.	
αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηδε ἐλεύσομαι, ὄφρα οἱ υἷδον	
μᾶλλον ἐποτρύνω καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείῳ,	90
εἰς ἀγορῆν καλέσαντα κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς	
πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἳ τέ οἱ αἰεὶ	
μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.	
πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα	
νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσῃ,	
ἦδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν.”	95

HOMER *Odyssey* I 80-95**B2** *Ion quizzes Creusa about her husband and their reason for consulting the oracle.*

ΙΩΝ ΚΡΕΟΥΣΑ

Ἴων πόσις δὲ τίς σ' ἔγῃμ' Ἀθηναίων, γύναι;	
Κρ. οὐκ ἀστός ἀλλ' ἐπακτὸς ἐξ ἄλλης χθονός.	290
Ἴων τίς; εὐγενῆ νιν δεῖ πεφυκέναι τινά.	
Κρ. Ξοῦθος, πεφυκὼς Αἰόλου Διὸς τ' ἄπο.	
Ἴων καὶ πῶς ξένος σ' ὦν ἔσχεν οὔσαν ἐγγενῆ;	
Κρ. Εὐβοί' Ἀθήναις ἔστι τις γείτων πόλις.	
Ἴων ὄροις ὑγροῖσιν, ὡς λέγουσ', ὠρισμένη.	295
Κρ. ταύτην ἔπερσε Κεκροπίδαις κοινῶ δορί.	
Ἴων ἐπίκουρος ἐλθών; κᾶτα σὸν γαμεῖ λέχος;	
Κρ. φερνάς γε πολέμου καὶ δορὸς λαβῶν γέρας.	
Ἴων σὺν ἀνδρὶ δ' ἦκεις ἢ μόνη χρηστήρια;	
Κρ. σὺν ἀνδρὶ· σηκοῖς δ' ὕστερεῖ Τροφωνίου.	300
Ἴων πότερα θεατῆς ἢ χάριν μαντευμάτων;	
Κρ. κείνου τε Φοῖβου θ' ἐν θέλων μαθεῖν ἔπος.	
Ἴων καρποῦ δ' ὑπερ γῆς ἦκετ' ἢ παίδων πέρι;	
Κρ. ἀπαιδὲς ἐσμεν, χρόνι' ἔχοντ' εὐνήματα.	
Ἴων οὐδ' ἔτεκες οὐδὲν πώποτ' ἀλλ' ἀτεκνος εἶ;	305
Κρ. ὁ Φοῖβος οἶδε τὴν ἐμήν ἀπαιδίαν.	
Ἴων ὦ τλήμων, ὡς τᾶλλ' εὐτυχοῦσ' οὐκ εὐτυχεῖς.	

EURIPIDES *Ion* 289-307

φερναί, αἰ: dowry
σηκός, ὁ: precinct

[TURN OVER

B3 Either (a)

τὸ τρίτον αὐτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός·	225
“τίς τ' ἄρ' ὄδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἧὺς τε μέγας τε, ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν τε καὶ εὐρέας ὤμους;”	
τὸν δ' Ἐλένη τανύπεπλος ἀμείβετο δια γυναικῶν·	
“οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἔρκος Ἀχαιῶν·	
Ἰδομενεὺς δ' ἐτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὡς	230
ἔστηκε', ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.	
πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηίφιλος Μενέλαος	
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ ὅποτε Κρήτηθεν ἵκοιτο.	
νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὀρῶ ἐλίκωπας Ἀχαιοὺς,	
οὓς κεν ἐὺ γνοίην καὶ τ' οὕνομα μυθησαίμην·	235
δοιῶ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,	
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,	
αὐτοκασιγνήτῳ, τῷ μοι μία γείνατο μήτηρ.	
ἢ οὐχ ἐσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς,	
ἢ δεύρω μὲν ἔποντο νέεσσο' ἔνι ποντοπόροισι,	240
νῦν αὐτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν, αἴσχεα δειδιότες καὶ ὄνειδεα πόλλ' ἅ μοι ἐστίν.”	

HOMER *Iliad* III 225-242

Or (b)

ΗΛΕΚΤΡΑ ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ

Ηλ. φεῦ, τῆς ἀνοίας ὡς σ' ἐποικτίρω πάλαι.	920
Χρ. τί δ' ἔστιν; οὐ πρὸς ἡδονὴν λέγω τάδε;	
Ηλ. οὐκ οἶσθ' ὅποι γῆς οὐδ' ὅποι γνώμης φέρη.	
Χρ. πῶς δ' οὐκ ἐγὼ κάτοιδ' ἅ γ' εἶδον ἐμφανῶς;	
Ηλ. τέθνηκεν, ὦ τάλαινα· τὰκ κείνου δέ σοι	
σωτήρι' ἔρρει· μηδὲν ἐς κείνον γ' ὄρα.	925
Χρ. οἴμοι τάλαινα· τοῦ τάδ' ἠκουσας βροτῶν;	
Ηλ. τοῦ πλησίον παρόντος, ἠνίκ' ὄλλυτο.	
Χρ. καὶ ποῦ ἔστιν οὗτος; θαῦμά τοί μ' ὑπέρχεται.	
Ηλ. κατ' οἶκον, ἡδὺς οὐδὲ μητρὶ δυσχερῆς.	
Χρ. οἴμοι τάλαινα· τοῦ γὰρ ἀνθρώπων ποτ' ἦν	930
τὰ πολλὰ πατρὸς πρὸς τάφον κτερίσματα;	
Ηλ. οἴμαι μάλιστ' ἔγωγε τοῦ τεθνηκότος	
μνημεῖ' Ὀρέστου ταῦτα προσθεῖναί τινα.	
Χρ. ὦ δυστυχῆς· ἐγὼ δὲ σὺν χαρᾷ λόγους	
τοιοῦσδ' ἔχουσ' ἔσπευδον, οὐκ εἰδυῖ' ἄρα	935
ἔν' ἡμεν ἄτης· ἀλλὰ νῦν, ὅθ' ἰκόμην, τά τ' ὄντα πρόσθεν ἄλλα θ' εὐρίσκω κακά.	

SOPHOCLES *Electra* 920-37

Or (c)

τότε μὲν δὴ ἐξ ἀνάγκης αὐτοῦ κατεμείναμεν, οὐπερ ἐτύχομεν τὰς βοῦς ἔχοντες καὶ τινὰς σκηναῖς πεποιημένοι καὶ αὐλὴν διὰ ξύλων οὐ μεγάλην οὐδὲ ἰσχυράν, μόσχων ἕνεκεν, ὡς ἂν οἴμαι πρὸς αὐτό που τὸ θέρος. τοῦ μὲν γὰρ χειμῶνος ἐν τοῖς πεδίοις ἐνέμομεν, νομὴν ἱκανὴν ἔχοντες καὶ πολὺν χιλὸν ἀποκείμενον· τοῦ δὲ θέρους ἀπηλαίνομεν εἰς τὰ ὄρη. μάλιστα δ' ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ σταθμὸν ἐποιούνοτο· τό τε γὰρ χωρίον ἀπόρρυτον ἐκατέρωθεν, φάραγξ βαθεῖα καὶ σύσκιος, καὶ διὰ μέσου ποταμὸς οὐ τραχὺς, ἀλλ' ὡς ῥάστος ἐμβῆναι καὶ βοῦσι καὶ μόσχοις, τὸ δὲ ὕδωρ πολὺ καὶ καθαρὸν, ἅτε τῆς πηγῆς ἐγγὺς ἀναδιδούσης, καὶ πνεῦμα τοῦ θέρους αἰεὶ διαπνέον διὰ τῆς φάραγγος· οἳ τε περικείμενοι δρυμοὶ μαλακοὶ καὶ κατάρρυτοι, ἥκιστα μὲν οἴστρον τρέφοντες, ἥκιστα δὲ ἄλλην τινὰ βλάβην βοῦσι. πολλοὶ δὲ καὶ πάγκαλοι λειμῶνες ὑπὸ ὑψηλοῖς τε καὶ ἀραιῶν δένδρεσιν ἀνειμένοι, καὶ πάντα μεστὰ βοτάνης εὐθαλοῦς δι' ὅλου τοῦ θέρους, ὥστε μὴ πολὺν πλανᾶσθαι τόπον. ὧν δὴ ἕνεκα συνήθως ἐκεῖ καθίστασαν τὴν ἀγέλην.

DIO CHRYSOSTOM *Euboicus* 13-15

END OF PAPER